

# Anonymizovaná verze

Překlad

C-202/24 - 1

Věc C-202/24 [Alchaster]<sup>i</sup>

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

**Datum doručení:**

14. března 2024

**Předkládající soud:**

Supreme Court (Irsko)

**Datum předkládacího rozhodnutí:**

7. března 2024

**Navrhovatel:**

Minister for Justice and Equality

**Odpůrce:**

MA

SUPREME COURT (Nejvyšší soud)

[omissis]

**VE VĚCI ČLÁNKU 267 SMLOUVY O FUNGOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE A**  
**VE VĚCI ŽÁDOSTI O ROZHODNUTÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE**  
**PŘEDLOŽENÉ SOUDNÍMU DVORU EVROPSKÉ UNIE**

[omissis]

Minister for Justice

NAVRHOVATEL

<sup>i</sup> Tato věc byla označena fiktivním názvem. Neodpovídá skutečnému názvu žádného z účastníků řízení.

A

MA

ODPŮRCE

**USNESENÍ ZE DNE 7. BŘEZNA 2024 O POLOŽENÍ PŘEDBĚŽNÉ  
OTÁZKY SOUDNÍMU DVORU EVROPSKÉ UNIE DLE ČLÁNKU 267  
SMLOUVY**

Návrh odpůrce *[omissis]* na povolení podat odvolání proti rozsudku High Court (Vrchní soud) *[omissis]* vydanému dne 24. října 2022 a usnesením vydaným [téhož dne] *[omissis]* a dne 7. listopadu 2022, týkajících se předání odpůrce do Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku a zamítnutí povolení *[omissis]* podat odvolání k Court of Appeal (odvolací soud), a na vydání usnesení o zrušení uvedeného rozsudku a uvedených usnesení byl předložen tomuto soudu k projednání dne 3. října 2023

Na základě výše uvedeného a po přečtení rozhodnutí tohoto soudu ze dne 17. ledna 2023, kterým bylo povoleno podat odvolání proti výše uvedenému rozsudku a usnesením High Court (Vrchní soud), dokumentů v nich uvedených a písemných vyjádření předložených jménem příslušných účastníků řízení a po vyslechnutí *[omissis]* [právní zástupci účastníků řízení],

*[omissis]*

vzhledem k tomu, že tento soud je přesvědčen, že pro vydání rozhodnutí v tomto řízení je třeba rozhodnout o otázce týkající se unijního práva a že je třeba ji položit Soudnímu dvoru Evropské unie,

*[omissis]*

a vzhledem k tomu, že má dále tento soud za zjevné, že řešení sporných otázek mezi účastníky řízení v rámci tohoto odvolání nastoluje otázky týkající se správného výkladu některých ustanovení unijního práva, a sice výkladu rámcového rozhodnutí ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (dále jen „rámcové rozhodnutí“) a článku 49 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“),

**SOUD SE ROZHODL POLOŽIT** Soudnímu dvoru Evropské unie na základě článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie následující předběžnou otázku uvedenou v předmětném rozsudku a předkládacím usnesení:

Pokud je podle Dohody o obchodu a spolupráci ze dne 30. prosince 2020 (která zahrnuje ustanovení rámcového rozhodnutí ze dne 13. června 2002 týkající se předávání osob na základě evropského zatýkacího rozkazu) požadováno předání osoby pro účely trestního stíhání v souvislosti s teroristickými trestnými činy a osoba se snaží takovému předání bránit na

základě tvrzení, že by to představovalo porušení článku 7 EÚLP a čl. 49 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie, neboť bylo přijato legislativní opatření, které mění část trestu, která by měla být vykonána ve formě odnětí svobody, a také systém podmíněného propuštění, a jenž bylo přijato po spáchání údajného trestného činu, v souvislosti s nímž se žádá o předání, a pokud se uplatní následující úvahy:

- i) dožadující stát (v tomto případě Spojené království) je stranou EÚLP a provádí Úmluvu ve svém vnitrostátním právu na základě Human Rights Act, 1998 (zákon o lidských právech z roku 1998);
- ii) použití dotčených opatření na vězněné osoby, které již vykonávají trest uložený soudem, bylo soudy Spojeného království [včetně Supreme Court of the United Kingdom) (Nejvyšší soud Spojeného království)] považováno za slučitelné s Úmluvou;
- iii) stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva může i nadále podat každá osoba, včetně dotčeného jednotlivce, pokud byl předán;
- iv) neexistuje žádný důvod domnívat se, že by jakékoli rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva nebylo dožadujícím státem provedeno;
- v) v důsledku toho je soud přesvědčen, že nebylo prokázáno, že by předání osoby představovalo skutečné riziko porušení článku 7 Úmluvy nebo Ústavy;
- vi) není namítáno, že by předání osoby bránil článek 19 Listiny;
- vii) článek 49 Listiny se nevztahuje na soudní řízení ani na vynesení rozsudku;
- viii) nebylo tvrzeno, že existují důvody se domnívat, že existuje významný rozdíl v použití článku 7 Úmluvy a článku 49 Listiny;

je soud, proti jehož rozhodnutí není přípustný opravný prostředek pro účely čl. 267 odst. 3 SFEU a s ohledem na čl. 52 odst. 3 Listiny a závazek důvěry mezi členskými státy a osobami povinnými předávat podle ustanovení o evropském zatýkacím rozkazu na základě Dohody o obchodu a spolupráci, oprávněn dospět k závěru, že vyžádaná osoba neprokázala žádné skutečné riziko, že by její předání bylo porušením čl. 49 odst. 2 Listiny, nebo je takový soud povinen provést nějaké další šetření, a pokud ano, jaká je podstata a rozsah tohoto šetření?<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Pozn. překl.: Jeví se, že předkládající soud hodlal odkázat spíše na čl. 49 odst. 1 druhou větu Listiny.

**A ROZHODL**, že toto řízení o odvolání se přerušuje do doby, než Soudní dvůr Evropské unie rozhodne o této předběžné otázce nebo do vydání dalšího usnesení.

[omissis]

[omissis]

**THE SUPREME COURT (Nejvyšší soud)**

[omissis]

**VE VĚCI TÝKAJÍCÍ SE EUROPEAN ARREST WARRANT ACT 2003  
[ZÁKON O EVROPSKÉM ZATÝKACÍM ROZKAZU Z ROKU 2003] (VE  
ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ)]**

**A VE VĚCI MA**

**MEZI**

MINISTER FOR JUSTICE (ministr spravedlnosti)

**NAVRHOVATELEM**

**A**

**MA**

**ODPŮRCEM**

**Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce**

- 1 Nejvyšší soud se rozsudkem ze dne 7. března 2024 ([2024] IESC 9) rozhodl předložit Soudnímu dvoru na základě článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie jednu otázku týkající se výkladu rámcového rozhodnutí ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (dále jen „rámcové rozhodnutí“) a článku 49 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- 2 Žádost vyplývá ze žádosti o předání MA (dále jen „žalobce“) Spojenému království na základě rozkazu vydaného na podle Dohody o obchodu a spolupráci ze dne 30. prosince 2020 mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé (dále jen „Dohoda o obchodu a spolupráci“).
- 3 Dohoda o obchodu a spolupráci upravuje vztahy mezi Spojeným královstvím a Evropským společenstvím a zejména pro účely tohoto odvolání umožňuje pokračování systému tehdy platného evropského zatýkacího rozkazu. Hlava VII části 3 Dohody o obchodu a spolupráci se použije na zatýkací rozkazy vydané v

souladu s článkem 98 Withdrawal of the United Kingdom from the European Union (Consequential Provisions) Act 2019 [zákon o vystoupení Spojeného království z Evropské unie (následná ustanovení) z roku 2019]. Hlava VII stanoví podmínky pro předávání osob mezi Spojeným královstvím a Evropskou unií, a to po skončení přechodného období dne 31. prosince 2020. Tato ustanovení jsou totožná s režimem vydávání osob stanoveným rámcovým rozhodnutím.

- 4 Hlava VII části 3 Dohody o obchodu a spolupráci byla v Irsku provedena do vnitrostátního práva nařízením S.I. 720 z roku 2020, European Arrest Warrant (Application to Third Countries) (United Kingdom) Order 2020 (Evropský zatýkací rozkaz) (použití na třetí země) (Spojené království), vydaným podle čl. 2 odst. 2 European Arrest Warrant Act 2012 (Application to Third Countries and Amendment) and Extradition (Amendment) [zákon o evropském zatýkacím rozkazu z roku 2012 (změna, pokud jde o použití na třetí země) a o vydávání (změna)], kterým bylo Spojené království Velké Británie a Severního Irska určeno jako třetí země, na kterou se vztahuje zákon z roku 2003.
- 5 Podle ustanovení rámcového rozhodnutí může ministr zahraničních věcí a obchodu určit nečlenský stát pro účely uplatnění systému evropského zatýkacího rozkazu na země mimo EU. V návaznosti na rozhodnutí Soudního dvora EU a podle S.I. 150 z roku 2021 bylo Spojené království Velké Británie a Severního Irska určeno jako vykonávající stát a členský stát pro účely fungování systému evropského zatýkacího rozkazu.
- 6 Pro účely vnitrostátních právních předpisů a rámcového rozhodnutí je tedy třeba se Spojeným královstvím zacházet ohledně systému evropského zatýkacího rozkazu tak, jako by bylo členským státem, takže žádost o předání osoby na základě zatýkacího rozkazu pocházejícího z tohoto státu je třeba vyřizovat podle zákona z roku 2003 a rámcového rozhodnutí.
- 7 Je navrhováno, aby byl odpůrce obviněn z teroristických trestných činů, a pokud bude odsouzen k trestu odnětí svobody, bude se jeho nárok na podmíněně propuštění řídit právními předpisy Spojeného království přijatými v roce 2021, tedy po údajném spáchání předmětných trestných činů.
- 8 Dne 26. listopadu 2021 vydal okresní soudce Magistrates' Courts of Northern Ireland (okresní soudy Severního Irska) čtyři zatýkací rozkazy v souvislosti se čtyřmi trestnými činy: trestný čin členství v zakázané organizaci, trestný čin řízení činnosti organizace podílející se na páčání teroristických činů, trestný čin spiknutí za účelem řízení činnosti organizace podílející se na páčání teroristických činů a příprava trestného činu páčání teroristických činů. V příkazu na předání mezi Spojeným královstvím a EU byla uvedena maximální délka trestu odnětí svobody, který může být za tyto trestné činy uložen. U prvního z uvedených trestných činů lze při odsouzení na základě obžaloby uložit trest odnětí svobody nepřevyšující deset let a u zbývajících tří trestných činů lze při takovém odsouzení uložit trest odnětí svobody na doživotí. Trestné činy byly údajně spáchány v období od 18. do 20. července 2020.

- 9 Legislativní změny systému umožňujícího podmíněné propuštění byly provedeny Terrorist Offenders Act 2020 (Restriction of Early Release) [zákon o pachatelích teroristických trestných činů z roku 2020 (omezení podmíněného propuštění)] a článkem 20A Criminal Justice (Northern Ireland) Order 2008 [nařízení o trestní justici (Severní Irsko) z roku 2008], který byl vložen článkem 30 Counter Terrorism and Sentencing Act 2021 (zákon o boji proti terorismu a o ukládání trestů z roku 2021). Tyto změny nabyly účinnosti ve vztahu k Severnímu Irsku dne 30. dubna 2021. Výsledkem těchto změn je, že osoba odsouzená za určité trestné činy týkající se terorismu již nemá nárok na automatické podmíněné propuštění po uplynutí poloviny trestu, nýbrž bude muset vykonat minimálně dvě třetiny trestu, než bude možné povolit podmíněné propuštění. Na rozdíl od předchozího systému musí být podmíněné propuštění navíc nejprve schváleno komisari pro podmíněné propuštění.
- 10 Odpůrce tvrdí, že předání je neslučitelné s jeho právy podle článku 7 Úmluvy. Uvedený článek stanoví:
- „1. *Nikdo nesmí být odsouzen za jednání nebo opomenutí, které v době, kdy bylo spácháno, nebylo podle vnitrostátního nebo mezinárodního práva trestným činem. Rovněž nesmí být uložen trest přísnější, než jaký bylo možno uložit v době spáchání trestného činu.*
2. *Tento článek nebrání souzení a potrestání osoby za jednání nebo opomenutí, které v době, kdy bylo spácháno, bylo trestné podle obecných právních zásad uznávaných civilizovanými národy.*“
- 11 Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) odmítl tezi, podle které retroaktivní změny systémů prominutí trestu nebo předčasného propuštění představují porušení článku 7, neboť taková opatření nejsou součástí „trestu“ ve smyslu tohoto článku. Rozhodnutí ve věci Hogben v. Spojené království (stížnost č. 11653/85) a Uttley v. Spojené království (stížnost č. 36946/03) dokreslují tento přístup. Ani v jednom případě nebylo shledáno porušení článku 7, přestože zavedení omezení nároku na podmíněné propuštění na svobodu retroaktivně prodloužilo dobu, kterou stěžovatelé musí strávit ve vězení. Naopak, opatření byla kvalifikována jako provádění nebo výkon trestu, které nelze považovat ve své podstatě za přísné, neboť jejich podstatou a účelem zůstává usnadnění předčasného propuštění. To byl rovněž závěr ve věci Kafkaris v. Kypr (stížnost č. 21906/04), [2009] 49 E.H.R.R. 35.
- 12 ESLP následně vydal rozsudek, který podle žalobce ukazuje rozdílný přístup. Ve věci Del Río Prada v. Španělsko (stížnost č. 42750/09), (2014) 65 E.H.R.R. 37 ESPL shledal, že rozdíl mezi opatřením, které představuje „trest“, a opatřením, které se týká jeho „výkonu“ a „provedení“, nemusí být vždy jednoznačný (bod 85), a uznal, že opatření přijatá během výkonu trestu mohou ovlivnit jeho rozsah (bod 90). Žalobce tedy tvrdil, že věc Del Río Prado svědčí o pružnějším přístupu ESLP k aplikaci článku 7 než jeho předchozí judikatura. Odpůrce namítá, že nový systém ukládání trestů a podmíněného propuštění, který nyní platí v Severním

Irsku, má v praxi za následek prodloužení doby, kterou osoba stráví ve vězení, takže z podstaty věci je vystaven přísnějšímu trestu, než jaký by mu mohl být uložen v době údajného spáchání příslušného trestného činu. Dále tvrdí, že přenesení funkcí při částečném určování doby pro podmíněné propuštění ze soudce na komisaře pro podmíněné propuštění (Parole Commissioners) představuje zásadní změnu „identity“ nebo „rozsahu“ (výraz použitý ve věci Del Río Prada) trestu.

- 13 Zda a do jaké míry je rozhodnutí ve věci Del Río Prada změnou předchozí judikatury ESLP, je předmětem sporu v tomto odvolacím řízení, přičemž odpůrce tvrdí, že ke změně zásad nedošlo. Opírá se zejména o rozsudek ve věci *Abedin v. Spojené království* (stížnost č. 54026/16), (2021) 72 E.H.R.R. SE6.
- 14 Ve věci *R v. Morgan & Ors.* napadly právní úpravu Spojeného království, která je předmětem tohoto řízení, čtyři osoby, z nichž každá v době, kdy byly provedeny legislativní změny, již byla odsouzena, přičemž tyto tvrdily, že zavedení nové právní úpravy pro ně znamená, že by jim byl uložen přísnější trest, a že měly legitimní očekávání, že s nimi bude zacházeno podle právní úpravy platné v době spáchání trestného činu nebo uložení trestu.
- 15 The Court of Appeal of Northern Ireland (odvolací soud Severního Irsku) rozhodl tak, že s ohledem na skutečnost, že odvolatelé v době, kdy došlo ke změnám, již byli odsouzeni podle staré právní úpravy, představuje použití nového právní úpravy retroaktivní uložení trestu, a tedy změnu nebo nové stanovení trestu uloženého soudem, a je proto v rozporu s článkem 7 Úmluvy: [2021] NICA 67. Soud vydal prohlášení o neslučitelnosti, ale s ohledem na úlohu, kterou Úmluva hraje při fungování a účincích právních předpisů v Severním Irsku, odmítl vydat jakékoli rozhodnutí o tom, že novelizované právní předpisy jsou neplatné nebo nevymahatelné.
- 16 Supreme Court of the United Kingdom (Nejvyšší soud Spojeného království) povolil podat odvolání proti rozsudku Court of Appeal of Northern Ireland (odvolací soud Severního Irsku) a ve svém rozsudku ze dne 19. dubna 2023 vyhověl odvolání Minister of Justice (ministr spravedlnosti) a prohlášení o neslučitelnosti zrušil. Soud rozhodl, že retroaktivní použití článku 30 Counter Terrorism and Sentencing Act 2021 (zákon o boji proti terorismu a o trestech z roku 2021) není neslučitelné s články 5 a 7 Úmluvy: (*Morgan a i. v. Ministry of Justice* (Severní Irsko) [2023] UKSC 14; 2023 2 W.L.R. 905.
- 17 Nejvyšší soud [*omissis*] měl za to, že k retroaktivnímu zvýšení trestu nedošlo a to, co se změnilo, byl „*způsob, jakým mají být vykonány zákonem stanovené časově pevně určené tresty odnětí svobody uložené odpůrcům*“ (bod 116). V důsledku toho nespadały legislativní změny pod pojem „právo“ v článku 7 (bod 117) a neporušovaly požadavky článku 5, včetně požadavku předvídatelnosti (body 128-129).
- 18 V souhrnu Nejvyšší soud v bodě 114 uvedl:

*„Podstatou opatření bylo změnit způsob výkonu časově pevně určených trestů odnětí svobody omezením přípustnosti podmíněného propuštění na svobodu u vězňů odsouzených za terorismus. Podstatou a účelem změn, které přinesl článek 30 zákona z roku 2021 a článek 20A nařízení z roku 2008, nebylo prodloužení časově pevně určených trestů odnětí svobody uložených odpůrcům. Délka těchto trestů se v žádném případě neprodloužila.“*

- 19 [omissis] [Soudce, který vypracoval rozsudek pro Nejvyšší soud] poznamenal, že ve věci Del Rio Prada ESLP uvedl, že přísnost příkazu není sama o sobě rozhodující, a jelikož podstatou a účelem opatření je umožnit předčasné propuštění, nelze ho považovat ve své podstatě za přísné. Dále poznamenal, že změna výkonu nebo provedení trestu nespadá pod článek 7, naopak smluvní státy si mohou stanovit vlastní trestní systém, pokud jde o takové změny, a proto bylo odvolání ministra vyhověno.
- 20 Je zřejmé, že v Severním Irsku se soudce podílí na stanovení části trestu, která musí být vykonána před podmíněným propuštěním. V důsledku toho musely být příslušné rozkazy ve věcech Morgan změněny správním rozhodnutím, a právě tento prvek nového řízení považoval Court of Appeal of Northern Ireland (Odvolací soud Severního Irsku) za „změnu“ odsouzení, v jehož důsledku bylo konstatováno porušení Úmluvy.
- 21 UK Supreme Court (Nejvyšší soud Spojeného království) uvedl, že z toho nevyplývá, že by se toto porušení týkalo přímo stanovení trestu. Argumentace v projednávaném odvolání je slabší než ve věci Morgan, protože odpůrce nebyl odsouzen ani potrestán a nový systém podmíněného propuštění, který se na něj bude vztahovat, bude systém současný. Nedojde k žádnému retroaktivnímu zásahu do soudního rozhodnutí.

#### **Správný přístup k žádosti o předání osoby podle rámcového rozhodnutí**

- 22 Výchozím bodem soudu posuzujícího žádost o předání osoby podle rámcového rozhodnutí je povinnost a odpovědnost dožádaného státu osobu předat, s jedinou výhradou, a to že odpůrce se může předání bránit z důvodu, že předáním by mohla být porušena jeho práva podle Úmluvy.
- 23 Dožadující stát je smluvní stranou Úmluvy, začlenil Úmluvu do svého vnitrostátního práva, slučitelnost systému byla posouzena a potvrzena soudy tohoto státu a existuje právo podat individuální stížnost k ESLP. V průběhu diskuze nebylo vážně zpochybněno, že v případě návratu do Severního Irsku by žalobce měl k dispozici opravný prostředek spočívající v možnosti podat individuální stížnosti k ESLP ohledně správného výkladu Úmluvy a toho, zda by současně platný systém v Severním Irsku ohledně trestu a podmíněného propuštění mohl vést k retroaktivnímu odsouzení.
- 24 Ve světle imperativu vyplývajícího z irského vnitrostátního práva, European Arrest Warrant Act 2003 (zákon o evropském zatýkacím rozkazu z roku 2003) (ve



znění pozdějších předpisů) a rámcového rozhodnutí, jak jsou vykládány rozsudky tohoto soudu a Soudního dvora EU, nemá argumentace odpůrce, že předání do Severního Irsku by bylo v rozporu s jeho právy vyplývajícími z Úmluvy, oporu ani ve skutkových okolnostech, ani v argumentech, které předložil. Nejenže nebyla zjištěna žádná systémová vada, která by naznačovala pravděpodobné a závažné porušení práv vyplývajících z Úmluvy, pokud by došlo k nařízení předání osoby, nýbrž judikatura soudů Severního Irsku z nedávné doby a odvolací pravomoci UK Supreme Court (Nejvyšší soud Spojeného království) představuje právní systém, v němž je Úmluva důsledně a jednoznačně zakotvena a uplatňována. Přístup, který musí tento soud zaujmout k žádosti o předání osoby, neumožňuje odmítnutí vrácení na základě analýzy, podle níž bylo v rozsudku UK Supreme Court (Nejvyšší soud Spojeného království) ve věci Morgan rozhodnuto nesprávně. Nic v okolnostech tohoto případu nenasvědčuje tomu, že by práva žalobce dovolávat se Úmluvy nebyla plně respektována a posouzena. Kromě toho má žalobce k dispozici opravný prostředek spočívající v podání stížnosti k Evropskému soudu ve Štrasburku, kde by byla provedena konečná a závazná analýza a posouzení legislativních změn.

- 25 Tento soud proto odmítl argument, že by předání osoby mělo být odmítnuto podle článku 37 z důvodu domnělého porušení práv vyplývajících z Úmluvy, a odvolání bylo z tohoto důvodu neúspěšné.

#### **Otázka týkající se práv zakotvených v Listině**

- 26 V projednávané věci je však patrná další složitost. Při posuzování, zda vyhovět žádosti o předání osoby, tento soud zjevně provádí aplikaci unijního práva, na které se vztahuje Listina, což nastoluje otázku znění článku 49 Listiny, který je formulován totožně jako článek 7 Úmluvy. Tato otázka zní, zda za okolností, kdy dožádaný soud dospěje k odůvodněnému závěru, že ani Ústava, ani Úmluva nevyžadují odmítnutí předání osoby, je toto odůvodnění vedoucí k tomuto závěru dostatečné k tomu, aby se tímto adekvátně vypořádal s otázkou souladu s Listinou? Je dále nezbytné, aby vykonávající stát provedl posouzení slučitelnosti nového severoirského systému ukládání trestů za teroristické trestné činy s Listinou?
- 27 Článek 49 Listiny odpovídá článku 7 Úmluvy, a proto se použije čl. 52 odst. 3. Z toho vyplývají dvě otázky:
- i) Podložila dožádaná osoba důkazy nebo argumenty, že rozsah práv, která by mohla být uplatněna podle Listiny, je odlišný od práv uznaných, stanovených a podléhajících judikatuře týkající se Úmluvy?
  - ii) Prokázala dožádaná osoba, že v unijním právu je něco, co by mohlo naznačovat, že se toto právo liší od ochrany, která je v současnosti poskytována podle judikatury ESLP?

- 28 Soudní dvůr rozhodl, že článek 49 Listiny odpovídá článku 7 Úmluvy nebo je na něm založen. Toto je zřejmé z rozsudků C-72/15, Rosneft (body 164 a 165), C-42/17, Mas a MB (bod 54), a C-634/18, JI (bod 47). Tolik je uvedeno v odstavci 52.111 a v tam citovaných zdrojích v poznámce pod čarou č. 192 Peers & ors, *The EU Charter of Fundamental Rights: A Commentary* (2. vydání, Hart Publishing, 2021).
- 29 Soudní dvůr posoudil důsledky článku 47 a čl. 48 odst. 2 pro účely čl. 4 písm. a) rámcového rozhodnutí a rozlišování mezi uložením trestu nebo sankce a výkonem trestu nebo sankce je něco, co je zakotveno v unijním právu a je důležitým prvkem judikatury Soudního dvora týkající se čl. 4 písm. a) rámcového rozhodnutí: například ve věci Ardic, C-571/17 PPU, Soudní dvůr rozhodl, že pro účely čl. 4a písm. l) rámcového rozhodnutí se pojem „rozhodnutí“ nevztahuje na rozhodnutí o výkonu či uplatnění původně uloženého trestu odnětí svobody, ledaže cílem a důsledkem tohoto rozhodnutí je změnit povahu nebo výši uvedeného trestu a orgán, který jej vydal, měl v tomto ohledu prostor pro uvážení. Viz rovněž rozsudky Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, body 78 až 80, a Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, body 85, 90 a 96.
- 30 To bylo potvrzeno v novějším rozsudku Soudního dvora ve spojených věcech C-514/21 a C-515/21, LU a PH, který se týkal zrušení odkladu výkonu trestu odnětí svobody.
- 31 Žádný rozsudek Soudního dvora se však nezabýval dopadem článku 49 Listiny na změnu ustanovení o podmíněném propuštění s dopadem na trest odsouzených osob nebo osob obviněných za trestné činy, které měly být spáchány před takovou změnou. To není překvapivé, neboť oblasti, v nichž trestní právo členských států zahrnuje aplikaci unijního práva, nejsou obecně vzato rozsáhlé.
- 32 Pokud by byl MA předán k soudnímu řízení do jurisdikce Severního Irsku, nebyla by v soudním řízení řešena žádná otázka unijního práva a v trestním řízení v této jurisdikci se skutečně obvykle žádná otázka unijního práva neřeší, neboť trestní řízení se za běžných okolností nezabývá uplatňováním nebo prováděním evropského práva, i když ve zvláštních případech by se tak samozřejmě mohlo stát. Listina výslovně uvádí, že „nevytváří žádnou novou pravomoc či úkol“ pro Unii, jinými slovy, že nerozšiřuje její pravomoc na trestní věci. Z toho vyplývá, že Listina, resp. jakákoli práva nebo nároky z Listiny vyplývající by nehrály žádnou roli ve vnitrostátním trestním řízení, které je předmětem tohoto odvolání.
- 33 Otázka spíše zní, zda je dožádaný stát povinen, resp. příslušný k tomu, aby sám posoudil, zda by předání osoby bylo porušením závazků dožádaného státu vyplývajících z Listiny za okolností, kdy se namítá, že ustanovení týkající se trestu, která by mohla být použita v dožadujícím státě, jsou neslučitelná s článkem 49, ačkoli tato ustanovení sama o sobě ustanovením tohoto článku nepodléhají.

- 34 První zásadou a obecným pravidlem zůstává, že předání vyžádané osoby podle rámcového rozhodnutí je obecným pravidlem a vyplývá z výše uvedených zásad vzájemné spolupráce a důvěry.
- 35 Obecně byl režim evropského zatýkacího rozkazu Soudním dvorem vykládán konzistentně tak, že každá osoba, která se brání předání, musí prokázat oprávněné a závažné důvody se domnívat, že bude vystavena skutečnému nebezpečí porušení svých práv. Většina judikatury, v níž Soudní dvůr posuzoval práva podle Listiny, se týkala případů, kdy vyžádané osoby tvrdily, že bylo prokázáno, že by byly vystaveny nelidskému nebo ponižujícímu zacházení ve smyslu článku 4 Listiny (viz například spojené věci C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, L a P. Je tomu tak proto, že čl. 19 odst. 2 Listiny se výslovně vztahuje na rozhodnutí o vystěhování, vyhoštění a vydání a vylučuje vystěhování, pokud existuje vážné nebezpečí, že osoba bude vystavena trestu smrti, mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, což v tomto případě nehrozí.
- 36 Ve všech těchto případech soudy zdůraznily vysoký práh prokazování, a tak dožadovaná osoba musí dokázat skutečné a podstatné, nikoliv jen hypotetické riziko a více než pouhou možnost vystavení se takovému porušení.
- 37 Aby bylo možné konstatovat, zda by předání MA tímto soudem představovalo porušení unijního práva, musel by se soud ujistit, že předání by bylo porušením práv MA vyplývajících z Listiny. Žádné právo MA vyplývající z Listiny nemůže být porušeno v samotném trestním řízení, a proto je otázkou, zda se práva vyplývající z Listiny stala součástí rozhodnutí o předání jinak, než jak stanoví článek 19, a pokud ano, jaká musí být hranice, aby tento soud mohl učinit závěr o tomto tvrzení.
- 38 Z vysvětlení k čl. 52 odst. 3 Listiny je zřejmé, že „smysl a rozsah“ práv vyplývajících z Listiny se nachází v textu Úmluvy, ale také v judikatuře ESLP. Unijní právo je však autonomní a Soudní dvůr je konečným arbitrem pro výklad práv zakotvených v Listině. Tento faktor, přinejmenším v teoretické rovině, znamená, že Soudní dvůr by mohl dospět k odlišnému názoru ohledně významu a účinku práv na spravedlivý proces vyplývajících z Listiny, a na to, jak a zda vůbec lze nový systém ukládání trestů fungující v Severním Irsku analyzovat s ohledem na tato práva pro účely rozhodnutí o předání osoby. Ačkoli lze poznamenat, že ve stanoviscích generálního advokáta se objevily určité návrhy v tom smyslu, že čl. 52 odst. 3 umožňuje Soudnímu dvoru přijmout jiný a pravděpodobně složitější výklad ustanovení Listiny, než jak jsou vykládána odpovídající ustanovení Úmluvy, zdá se však, že takový přístup by nebyl v souladu se zněním a záměrem článku 52 odst. 3 a sám Soudní dvůr jej nepřevzal. Tento soud ve věci *Minister for Justice v. Celmer* [2019] IESC 80, [2020] 1 I.L.R.M. 121, odmítl v rámci argumentu předloženého žalovaným a IHREC, že je poskytována širší ochrana právům vyplývajícím z Listiny oproti rovnocennému právu podle Úmluvy, a [předseda senátu v této věci] měl za to, že by musel existovat „jasnější návod“ ze strany Soudního dvora, který by takový argument podpořil (viz bod 70).

- 39 Soudní dvůr v rozsudku ze září 2016 ve věci žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané Nejvyšším soudem Lotyšska, C-182/15, Petruhhin, uvedl, že při posuzování žádosti o vydání nestačí, aby se členský stát pouze ujistil, že dožadující stát je smluvní stranou Úmluvy, ale je třeba odkázat na článek 4 Listiny (bod 56) a dožádaný členský stát musí „ověřit, že vydání nebude mít nepříznivý dopad na práva uvedená v článku 19 Listiny“ (bod 60). Věc Petruhhin byla potvrzena Soudním dvorem ve věci C-398/19, BY – Generalstaatsanwaltschaft Berlin. Předmětem projednávané věci a věcí dřívějších je otázka použití Listiny mimo okolnosti předpokládané v tom článku.
- 40 V tomto případě se tedy jedná o kritéria, která by měl prováděcí soudní orgán použít při posuzování kvality práv na spravedlivý proces, nebo jinak řečeno dodržování zásady zákonnosti ve vztahu k trestním sankcím, a zda existuje riziko, že by tato práva mohla být porušena, a to za okolností, kdy je soud přesvědčen, že předání osoby nebrání ani Ústava, ani Úmluva z důvodů, které již byly řešeny.

**Podstata věci a závěry tohoto soudu:**

- 41 Tento soud si je vědom toho, že význam a uplatňování práv vyplývajících z Listiny nelze vykládat jako vnitrostátní opatření, ale je třeba jim přikládat autonomní význam v unijním právu.
- 42 Tento soud je soudem poslední instance pro účely čl. 267 odst. 3 SFEU. S ohledem na rozhodnutí Soudního dvora ve věci Consorzio Italian Management e Catania Multiservizi (C-561/19, EU:C:2021:799, bod 51), pokud jde o rozsah této povinnosti, nemůže tento soud říci, že předložená otázka je natolik jasná, aby mohl pohodlně dospět k vlastnímu závěru o této otázce.
- 43 S ohledem na povinnost tohoto soudu v případě, že věc není *acte clair*, a vzhledem k tomu, že tento soud je posledním soudem, který vykládá unijní právo na vnitrostátní úrovni, dospěl k závěru, že je tudíž nutné předložit věc k rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 267 SFEU. [omissis] [podrobnosti týkající se obecné vhodnosti podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce].
- 44 Předkládaná otázka se týká dopadu Listiny. Žalobce, pokud bude vrácen do Severního Irsku a odsouzen, bude s vysokou pravděpodobností odsouzen za okolností, kdy mu zákon upravující odnětí svobody a propuštění z vězení ukládá, přinejmenším ze subjektivního hlediska, přísnější režim, než jaký byl v době údajného spáchání trestného činu. Nový systém přináší dvě změny. Prodlužuje se doba, po kterou musí odsouzený zůstat ve vězení, než může požádat o předčasné propuštění, a zavádí se další správní nebo diskreční prvek při rozhodování o podmíněném propuštění, které nyní musí schválit příslušná komise, což je samostatná podmínka, která dosud neexistovala.
- 45 Vychází otázka, zda v případě, že je namítáno, že vykonávajícímu státu brání článek 49 Listiny a článek 7 Úmluvy a případně ustanovení jeho vlastní vnitrostátní ústavy v předání jednotlivce dožadujícímu státu, který je sám smluvní

stranou Úmluvy, na základě toho, že legislativní změna přijatá poté, co byl spáchán tvrzený trestný čin, údajně ukládá přísnější trest v rozporu s článkem 49 Listiny a článkem 7 Úmluvy, a soud dospěl k závěru, že předání jinak nepředstavuje porušení práv jednotlivce podle Úmluvy, je přesto povinen provést vlastní samostatné posouzení (nutně zahrnující žádost o rozhodnutí Soudnímu dvoru podle článku 267 SFEU), zda předání brání článek 49?

- 46 Soudní dvůr nikdy neurčil správný přístup k těmto otázkám a judikatura Evropského soudu ve Štrasburku neposkytuje jasnou odpověď.
- 47 Navrhuje se proto, aby byla Soudnímu dvoru položena otázka podle článku 267 SFEU *[omissis]* [doslovné opakování otázky z výše uvedené žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce].

*[omissis]*

PRACOVNÍ DOKUMENT